پاسخگو بودن زنان باید در زمینه های مختلف باشد

4 اسفند 1403

پاسخگو بودن بانوان نسبت به مسایل را صرفا در پاسخگویی فقهی محدود و منحصر دانستن، درست نیست

یک استاد حوزه و دانشگاه با بیان اینکه پاسخگو بودن بانوان نسبت به مسایل را صرفا در پاسخگویی فقهی محدود و منحصر دانستن، درست نیست، گفت: پاسخگو بودن زنان باید در زمینه های مختلف باشد. اجتهاد صرفا در زمینه فقه نیست. با مراجعه به بیانات رهبری متوجه می‌شویم صرفاً «اجتهاد فقهی» مدنظرشان نیست، یعنی همه زمینه‌های مورد نیاز زنان مدنظر حضرت آقاست.

به گزارش مادران و دختران به نقل از **پایگاه فکر و فرهنگ مبلغ**، «فرزانه حکیم‌زاده» استاد حوزه و دانشگاه و پژوهشگر مسائل زنان پیرامون ضرورت تربیت بانوان عالمه و فرهیخته در عرصه های مختلف علمی با توجه به سخنان اخیر مقام معظم رهبری در دیدار با بخشی از بانوان جامعه الزهرا و تاکید ایشان مبنی بر حضور زنان دارای سطح بالای معارف دینی در رسانه ها و مجامع بین المللی، اظهار کرد: امامین انقلاب یعنی هم حضرت امام(ره) و هم مقام معظم رهبری در بیان اهداف تاسیس جامعه الزهرا (سلام الله علیها) به این مسئله اشاره کرده اند که یکی از اهداف اصلی این مجموعه، تربیت چنین زنانی است. یعنی زنانی پاسخگو و تاثیرگذار در سطح کشوری و جهانی.

بنابر روایت شبستان، وی تصریح کرد: اما اینکه این زنان باید نسبت به چه چیزی پاسخگو باشند موضوع بسیار مهمی است. ما می دانیم که در دو قرن اخیر مسائل زنان در دنیا بسیار مطرح شده که شاید مهم ترین آنها، جنبش فمنیسم است که موارد بسیاری را درباره حقوق زن، جایگاه زنان، هویت زنانه و ... مطرح کرده و بسیار در سطح جهان تاثیرگذار بوده است. چون سبک زندگی ها را تغییر داده و موضوعات بسیاری را که مربوط به خانواده می شود تحت الشعاع خود قرار داده است. از سوی دیگر طی این دو قرن انحرافات زیادی هم در این باره ایجاد شده است.

محقق و پژوهشگر حوزه زنان یکی از عرصه های پاسخگویی زنان را در همین رابطه برشمرد و گفت: بانوان می بایست به این سوالات پاسخ دهند که آیا ادعاهایی که غرب و جنبش فمنیسم دارد و خود را احیاگر حقوق زنان می داند و می خواهد زنان را به جایگاه آنها برساند، درست است؟ مسائلی که این جنبش مطرح می کند با آموزه های دینی و اسلامی چه نسبتی و چقدر همخوانی دارد؟

بخش مهمی از هجمه ها به اسلام، برخاسته از افکار فمنیستی است

حکیم زاده تأکید کرد: زنان باید در این زمینه پاسخگو باشند چون بخش مهمی از هجمه هایی که به اسلام وارد می شود برخاسته از همین افکار فمنیستی است. چون آنها بحث تساوی زن و مرد در همه عرصه

ها را مطرح می کنند؛ کنوانسیون رفع کلیه اشکال تبعیض علیه زنان را در سازمان ملل تصویب کردند و... شاید در ظاهر به نظر برسد که دین اسلام اینگونه نیست. یعنی در اسلام اینگونه نیست که میان زن و مرد در همه عرصه ها تساوی و تشابه برقرار باشد. نفس همین موضوع زمینه بسیاری از سوالات و شبهات است و حتما باید زنان فرهیخته مسلمان و بخصوص بانوان تحصیل کرده حوزوی نسبت به آن پاسخگو باشند.

استاد حوزه با بیان اینکه این مسائل صرفا یکی از عرصه های ضرورت حضور بانوان است و این حضور بیش و پیش از عرصه های بین المللی باید در داخل کشور مورد توجه قرار بگیرد، ادامه داد: این موضوعات همانطور که در سطح جهانی مطرح است در داخل کشور نیز مطرح هست حتی برخی تصمیم داشتند «کنوانسیون رفع تبعیض علیه زنان» را در ایران امضا کنند در حالی که متن آن با ۹۰ اصل از اصول اسلامی در تضاد است. اگر زنان پای کار نیایند چه کسی باید در این زمینه روشنگری کند؟ چه کسی باید اثبات کند که متن این کنوانسیون با اصول اسلامی مغایرت دارد؟ به هر حال این موج و بحث کنوانسیون و رفع تبعیض علیه زنان و مطالب مربوط به آن در داخل کشور هم روی بسیاری از افراد تاثیرگذار بود. امثال شیرین عبادی فمنیست شدند و اسلام را زیر سوال بردند.

حکیم زاده در رابطه با ضرورت ورود بانوان در این زمینه با وجود حضور علما و بزرگان دینی، گفت: ممکن است برخی بپرسند با وجود حضور علما و بزرگان دین و افراد صاحب نظر در این زمینه ها آیا لزومی دارد که بانوان هم در این عرصه وارد شوند؟، که در پاسخ آنها باید گفت: چرا بانوان وارد نشوند؟ به دو دلیل بهتر است که خود خانم ها وارد شوند نخست این که اصل مسئله «خانم ها» هستند و آنها با همه وجود آنچه را که درباره آنها جریان و سریان دارد لمس می کنند. از طرفی هر کسی خودش باید از حقوق و جایگاه خود دفاع کند. اتفاقا سوال این است که چرا مردان؟ چرا خانم ها نباشند؟

وی خاطرنشان کرد: این همان مسئله ای است که اسلام مطرح می کند. از نظر اسلام رسیدن به درجات علمی یا رسیدن به مراتب و درجات معنوی جنسیت بردار نیست، زن و مرد ندارد. ما هم می پرسیم که چرا آقایان؟ چرا خانم ها از حق خودشان دفاع نکنند؟ در اسلام زن و مرد در رسیدن به درجات و مراتب علمی، فهم مطالب و دفاع از حق خود، با هم مساوی هستند. علاوه بر این پاسخ دادن زنانه به این

شبهات، خود یک نوع دفاع است. یعنی وقتی زنان خودشان پاسخگوی شبهات باشند گویا دفاع ضریب دو می خورد. اگر بر ما اشکال می گیرند که حق شما نادیده گرفته شده یا ضایع شده وقتی ما بتوانیم با استدلال های منطقی و عقلی ثابت کنیم که چنین نیست یعنی خود بانوان بتوانند این موضوع را اثبات کنند بسیار تاثیرگذارتر است. علاوه براین، وقتی بانوانی در این سطح تربیت شوند – که مقام معظم رهبری هم این نظر را دارند – نفس همین تربیت بانوان، یک نوع پاسخ است.

پاسخگو بودن بانوان نسبت به مسائل صرفاً جنبه فقهی ندارد

استاد حوزه و دانشگاه تأکید کرد: وقتی در ایران به عنوان یک کشور اسلامی زمینه فراهم می شود تا بانوان به درجات بالای علمی برسند و بتوانند از حقوق خود دفاع کنند، نفس همین اتفاق، ادعاها و شبهات دیگران را نقض می کند. یعنی می بینند که عملاً در جمهوری اسلامی برای زنان به گونه ای شرایط تحصیل و رشد فراهم است که می توانند به مدارج بالای علمی برسند و کاملاً منطقی و مستدل از آنچه که پذیرفته و به آن اعتقاد دارند دفاع کنند.

حکیم زاده عدم حضور بانوان در این عرصه را تایید کننده ادعاهای واهی دیگران دانست و افزود: اتفاقاً وقتی بانوانی در این عرصه نداشته باشیم و قرار باشد که آقایان (حتی علما و بزرگان دین) از حقوق خانم ها دفاع کنند، حرف های آنها ثابت می شود. این که زنان مسلمان حتی نمی توانند از حق مسلم خود دفاع کنند.

وی با بیان این نکته که پاسخگو بودن بانوان نسبت به مسائل را صرفاً در پاسخگویی فقهی مدوحد و منحصر دانستن، تشخیص و نظر درستی نیست، تصریح کرد: پاسخگو بودن زنان باید در زمینه های مختلف باشد، باید تقسیم بندی کنیم. ما یک «اجتهاد فقهی» داریم اما اجتهاد صرفا در زمینه فقه نیست. رهبر انقلاب چون در آن بیانات، بحث فتوا را مطرح کردند شاید این کلام فقط به اجتهاد فقهی

انصراف دارد اما ایشان در موارد مختلفی غیر از این هم در این رابطه صحبت کرده اند و با مراجعه به آنها متوجه می شویم که صرفا «اجتهاد فقهی» مدنظرشان نیست. بلکه پاسخگویی به مسائل زنان را به شکل مطلق بیان می کنند. یعنی همه زمینه های مورد نیاز زنان مدنظر حضرت آقاست. مانند مسائل حقوقی، معارف دینی، اخلاقی، مسائل خانوادگی، مباحث کلامی و... . ولی در کلام اخیرشان (با بانوان جامعه الزهرا(س)) به شکل خاص به اجتهاد فقهی اشاره فرمودند.

پژوهشگر مسائل زنان در پایان خاطرنشان کرد: به لطف خدا امروز در کشور این ظرفیت (یعنی بانوان توانمند در عرصه های مختلف) وجود دارد اما تربیت نیروهای جدید هم ضروری است. چون مسائل مبتلابه و شبهات و سوالات به روز هستند. به عنوان مثال اگر بانویی الان مرجع پاسخگویی است و می تواند حتی در سطح بین المللی تبیین کننده مسائل و پاسخگوی شبهات باشد ممکن است توانایی امروز او برای آینده کافی نباشد. بنابراین، هم ظرفیت های موجود باید خود را ارتقاء دهند هم بانوان و نیروهای جدید تربیت شوند. این روند باید مرتب ادامه داشته باشد و در همه عرصه های علمی روی بانوان سرمایه گذاری شود.